

Результати дослідження (О.А.Сіротін, С.Б.Шарманова, 1992) показують таке.

Зняття емоційного перезбудження сприяють релаксаційні вправи, вправи на рівновагу та дихальна гімнастика. Стійкість і концентрацію уваги підвищують вправи статичного характеру. Увазі, подоланню скованості, сором'язливості сприяють вправи на координацію і танцювальні вправи. Подоланню бар'єру у спілкуванні, підвищенню комунікативних можливостей дітей сприяють парні загальноорозвиваючі вправи, які виконуються за ігровим методом. Використання сюжетного методу з музичним супроводом сприяє покращенню соціально-психологічної атмосфери, виникненню у дітей позитивних емоцій.

Проведені попередні дослідження свідчать, що розроблені нами спеціальні комплекси фізичних вправ різноманітного характеру здійснюють позитивний вплив на здоров'я, емоційний стан і психічний розвиток дітей дошкільного віку.

РОЗВИТОК У ДОШКІЛЬНИКІВ ІНТЕРЕСУ ДО ЗАНЯТЬ НАЦІОНАЛЬНИМИ ІГРАМИ

ВОЛЬЧИНСЬКИЙ АНАТОЛІЙ

Волинський державний університет ім. Лесі Українки

Дошкільне дитинство є найсприятливішим періодом для фізичного та психічного розвитку дитини. В цей період закладається фундамент особистості, утворюються та удосконалюються механізми оволодіння різноманітними видами людської діяльності.

В перші шість років у дитини формується багато рухових навичок та відбувається комплексний розвиток фізичних якостей (сила, спритність, швидкість, гнучкість та ін).

Однак, всебічний розвиток дошкільників у дитячому садку неможливий без досконалого знання кожним вихователем традицій нашого народу, національних засобів фізичної культури рухливих ігор та забав. У змісті та назвах ігор відображені ті чи інші історичні події, особливості праці, соціальні та сімейно-побутові відносини, поведінки птахів та звірів.

Визначальною особливістю ігрової діяльності в українських іграх є поєднання дуже важливих факторів: з одного боку - діти залучаються до практичної діяльності, розвиваються фізично, звикають самостійно діяти; з другого боку - одержують моральне і естетичне задоволення від цієї діяльності, поглиблюють знання про оточуюче середовище. Все це сприяє вихованню всебічно розвинутої особистості. Таким чином, народна гра - один з колективних засобів виховання.

Вона спрямована на всебічну фізичну підготовленість, удосконалення функцій організму, виховання морально-вольових якостей, а також сприяє розвиткові творчих здібностей гравців.

У практиці проведення народних ігор буває, що з окремих епізодів однієї гри виникає можливість для створення іншої і, навпаки, проведення декількох різних за характером ігор може викликати нову думку, вдало об'єднати їх елементи, створивши самостійну і захоплюючу гру, побудовану на сполученні декількох. Такі можливості вихователь повинен використовувати для збагачення педагогічної практики підбором корисних і цікавих народних ігор для розвитку творчої активності дошкільників.

Через ігрову діяльність дошкільники знайомляться з навколишнім середовищем, усвідомлюють своє ставлення до речей, людей різних видів діяльності. Ця діяльність допомагає їм задовільнити у жвавій і цікавій формі потребу в рухах, виробляти і вдосконалювати найцінніші якості характеру та волі, а також багато життєво-необхідних умінь та навичок.

Серед засобів фізичного виховання народні ігри посідають особливе місце. Така гра - це сукупність різноманітних рухових дій, які зумовлюють поведінку гравців. Для вихователя - це важіль виховання, для дошкільників - діяльність найбільш цікава, емоційна, творча, а тому приємна. Народні ігри прості й різноманітні. Багато з них вміщують окремі елементи спортивних ігор і є доброю підготовкою до них.

Брати участь в іграх можуть від 2 до 40 дітей дошкільного віку. Скільки на вулицю чи двір не вийшло дітей, всі вони придатні затівати ігри. Це значить, що ігри з якими дошкільники познайомляться на заняттях фізичної культури, на прогулянках, під час ранкового прийому, можна перенести у двір, де зараз діти нудьгують, не знаючи, чим зайнятися.

Слід зазначити, що важливими факторами, які сприяють популярності народних засобів фізичної культури, є надзвичайно невибагливість і просте обладнання та спорядження.

Більшість народних ігор і забав легко пристосовуються до природного середовища, кліматичних умов. Важливою ознакою засобів народної фізичної культури є сезонність їх використання. Із 200 народних рухливих ігор та фізичних вправ, зібраних нами, більшість, а саме 150, використовуються в теплі пори року, переважно весною і влітку, лише 20 засобів народної фізичної культури використовуються взимку. Це перш за все їзда на санчатах, гра в сніжки, ковзання на льоді тощо. Отже, враховуючи незначний репертуар народних рухливих ігор та фізичних вправ, які використовуються взимку, можна констатувати, що дошкільники завантажені навчальною роботою недостатньо. В той же час, аналіз етнографічних публікацій показує, що що

лише поверхневий прелік засобів народної фізичної культури, які використовувались українськими дітьми зимовою порою в минулому, нараховує більше 60 різновидів народних фізичних вправ, рухливих ігор тощо, кожна з яких має декілька варіантів застосування.

Узагальнення досвіду пракики з проблем використання засобів народної фізичної культури засвідчує, що, незважаючи на відсутність повноварісної державної політики в цій галузі, відбуваються подекуди стихійно певні позитивні зрушення. Вихователі намагаються в тій чи іншій мірі застосовувати українські народні рухливі ігри в системі урочних занять з фізичної культури, на прогулянках, під час ранкового прийому дітей.

Кожен вихователь має можливість самостійно добирати ігровий матеріал - репертуар, доповнювати його оригінальними аворськими матеріалами. що за змістом, формою і способом проведення відповідали б бажанням дітей тієї чи іншої вікової групи, стимулювали б їхню життєдіяльність. При цьому слід уникати незрозумілих для теперішньої дітвори ігор, перенасиченими регіональними діалектами, або ж тих, які в наших умовах втратили своє виховне значення.

ВИЗНАЧЕННЯ РУХОВОЇ ОБДАРОВАНОСТІ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ (4 - 6 РОКІВ) ДО ЗАНЯТЬ ПЕВНИМ ВИДОМ СПОРТУ.

ПЕТРЕНКО ІРИНА

Кіровоградський державний педагогічний інститут ім. В.К. Винниченка

Проблема визначення рухової обдарованості впродовж останніх десятиріч постала досить актуально. Ця проблема є етичною, моральною, соціально-економічною. Вона у повній мірі є актуальною і для сучасного українського спорту.

Впродовж останніх десятиріч до цієї проблеми притвернута увага багатьох вчених як у нас в Україні (В.О. Запорожанов, Л.В. Волков), так і за її межами (Н.Ж. Булгакова (Росія), Х. Созанські, А. Ксмель, С. Кук, і Р. Височанські (Польща). Загальною особливістю використання дослідниками методологічних підходів є комплексне вивчення стану рухової функції і психічних процесів дітей та підлітків за допомогою морфологічних, фізіологічних, психологічних та педагогічних показників.

Пошук спортивних талантів - одна з важких проблем, яка вимагає великих затрат. Помилка у відборі - це головна причина чому з багатьох тисяч дітей які почали систематично займатися певним видом рухової діяльності, вершин досягають одиниці. Є багато даних з проблеми визначення перспективності дітей у спорті, але вони не